
SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for Inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opsigelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. — Annonser må være Innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHOLD: Bered Herrens vei... — Høitidsdag i Fredrikstad. — Katolsk bibellesning. — Pastor Henry Gamél. — Kristendommen og de sociale spørsmål. — N.K.K.F. — Det var engang en dronning. — Til fest hos „Mariabarna“. — St. Olavs Barneblad. — Krig - en skjensel. — Frøken Fredrikke Andreassen. — Et katolsk pressejubileum. — Herhjemme — og derute.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 25287

RETT + OG + SANNHET

Bered Herrens vei . . .

Kirken har gitt den del av kirkeåret som faller sammen med de nærmeste uker før jul et eiendommelig preg. Man kan si at Kirken søker å få oss til å betrakte oss som hensatt til tiden før Jesu fødsel, da Israels folk med lengsel ventet på Messias' komme. Hvad er Kirkens mening med dette? Hvorfor vil den ha oss til å se hen til den inntrufne begivenhet, Frelserens fødsel — som til noget der skal komme?

Kirken vil på denne måte forberede oss til julehelgen, gjøre oss mottagelige for julens nåde. Historisk sett hører fødselen i Betlehem fortiden til. Vår Herre blir ikke påny det lille barn i krybben. Men det sinnelag Jesusbarnet hadde, det er ikke forsvunnet eller tapt. Menneskevordelsens mysterium har fremdeles sin store rikdom og verdi for oss. Betlehems-nåden er like levende nu som den gang hyrdene på marken mottok det glade budskap.

Og Kirken søker derfor å gjøre oss mottagelig for denne nåde. Og i denne hensikt lar den et ekko av Johannes Døperens alvorlige og manende forkynnelse bli båret frem til oss.

«Bered Herrens vei, gjør Hans stier rette» . . . «det krokete skal rettes og det ujevne vorde en banet vei» — således lyder det til oss i Evangeliet på den siste advents-søndag. Skal det bli plass til Herren i vårt hjertes herberge, så må det ikke huse nogen annen herre. Ti, ingen kan tjene to herrer. — Så preket da døperen botens nødvendighet, og således formaner nu Kirken oss til å ta kampen op mot vårt hjertes avguder.

Vi kan ikke få del i julens velsignelse, hvis det ikke i våre hjerter er rum til Ham. For å få del i julens gleder må vi gi avkall på de gleder som forutsetter tap og sorg for andre. Enhver urettferdig vinning, enhver krenkelse av nestens rettigheter, er en direkte hindring for delaktighet i julens fred og glede. Man kan ikke komme utenom hindringen ved å overse den eller ved å være døv for samvittighetens røst og krav. Ved bod og anger — med vilje til å gjøre rett og skjel mot alle — om fornødent yde erstatning eller opreisning — kan skjevheten rettes, det ujevne vorde en banet vei.

Hvor ofte gjør vi ikke vår neste urett, i det minste i våre dommer? Hvem har ikke skadet sin neste ved unødig å omtale hans feil, ved å overdrive og forverre dem? Eller kanskje man lever i ufred med ett av sine medmennesker. Det er gjerne feil hos begge parter. Må vi da ikke som kristne gjøre vårt for å opnå fred og forståelse? Kan vi ellers vente at julen skal bringe oss sin sanne glede og hele velsignelse?

Om noen dager vil englenes sang atter lyde: «Ære være Gud i det høieste og på jorden fred med menneskene som har en god vilje». La oss da søke å fremme i oss den gode vilje ved å gi rettferdighetens krav og nestekjærlighetens bud adgang til å råde i vårt sinn og over vår handling.

Da vil vi få del i den fred Jesus gir, den fred som overgår all forstand, da vil vi gjennomstrømmes av julens glede, av Hans glede, den glede som ingen kan ta fra oss.

Høitidsdag i Fredrikstad.

Søndag den 4. desember kom Hans Høiærverdighet Biskopen på sitt første offisielle besøk i Fredrikstad. Flere dager i forveien hadde travle og kjærlige hender vært i bevegelse for å gjøre alt så festlig som mulig — og resultatet kunde ikke ha vært mere vellykket: der blev virkelig fest, som det alltid blir, når gleden kommer fra hjertet og er en velfundert sannhet og ikke

St. Birgittas kirke i Fredrikstad.

bare en forbigående stemning. Den var her til og med båren av en taknemlighetsfølelse overfor Biskopen for de bestemmelser, Hans Høiærverdighet allerede hadde truffet for menighetens vel dernede, og da taknemlighet er en av de skjønneste følelser, menneskeheten har fått skjenket, er det selvsagt, at en fest, hvor *den* er grunntonen, i usedvanlig grad må bli en høitidsstund, hvor høitideligheten trives vel sammen med det muntre, naturlige og livsglade.

Men dagens begynnelse var utelukkende viet det høitidelige: en prelatmesses skjønneste ritual, en prelatmesses høitidelige frembæren av offeret, var vår nye — nei, ikke mer nye, men kjente og velkjente — biskops første møte med St. Birgithamenigheten. Mange lys, meget grønt og mange blomster prydet kirken, og en veldisiplinert stab av unge menn med armbind i de pavelige farver fungerte som ordensmarskaller og anviste alle plasser. Kirken var selvfølgelig fylt — på det nærmeste overfylt — og da den konstituerte sogneprest med ministrantene begav sig ned til døren for å avhente Hs.

Høiærverdighet, hersket der den lydløse stillhet, som viser at de tilstedeværende er koncentrert om en felles tanke, er samlet i et felles sinn, og derfor er i freden.

Da klang fra orglet «Ecce Sacerdos» — stillheten var brutt, men freden blev. Dette var nemlig så nær fullendt sang, som vi dødelige overhodet kan prestere. Senere hørte den tilreisende, at koret dirigertes av hr. Schwarzott med søster Franciska som den uvurderlige støtte ved orglet, og at det er kjent som et av de beste kirkelige sangkor. Foreløpig kunde man kun konstatere at dets ydelser i alle retninger var høitidsdagen verdig.

Som alltid i mindre kirkerum virker biskopens iførelse av paramentene gripende — der er en stigning i denne handling, en utviklingsgang, som levende symboliserer et menneskes vekst gjennom det fysiske og psykiske inn i det åndelige, fra det menneskelig-subjektive inn i det guddommelig-personlige. Det er selve biskopsverdighetens tanke som manifesterer sig for våre undrende blikke, og da overhyrdens lys tendtes på altret — det lille skjønneste lys, hvis idé er biskopens eget vesens oppfyllelse av budet om å lyse for alle mennesker — og messen tar sin begynnelse — det motto som Hans Høiærverdighet har valgt som sitt ledemotiv: «at alle må være ett» steget fra ordets verden ned og har tatt bolig iblandt oss.

Og så vender biskopen sig mot menigheten og taler. En tale som vil bli uforglemmelig for alle, som fikk den lykke å høre den. Utgangspunktet var Evangeliets ord: «Se, jeg sender min engel for ditt åsyn, som skal berede din vei for dig». Og ut fra Johannes doperens skikkelse tegnet Hs. Høiærverdighet nu det ideale bildet av det menneske, som i sig selv og sitt arbeid bare ser ett middel, men aldri ett mål. Ti målet er kun ett: Guds rikes vekst her på jorden og beredelsen av veien for dette i og imellem menneskene, men mange er de som har forvekslet sig selv med målet og bare bereder veien for sig selv og sine egne ønsker — ofte endog hildet i det blendverk, at målet *kun* kan nåes gjennom dem. Biskopen visste oss Johannes-skikkelsens storhet, da han må sitte i fengsel, skilt fra den Kristus, som han vet er Messias, og som han vet at han har beredt veien for, og ikke selv får oppleve sine ords håndgripelige sannhet. Opimot Johannes stillet taleren så den annen store bereder: Moses, som førte folket mot målet, men ikke selv fikk nå frem til det forjettede land. Å kunne vike som disse to åndelige forkjempere uten en klage — å kunne føle sig fredfylt og glad for bare det ene: å få lov til å tjene selv uten belønning hernede — det var Johannes' lære til oss, og det er hele adventstidens tanke også. Adventt betyr nettop forbedelse, og egentlig er hele vårt liv på jorden en adventt med evighetens jul som det store mål. Måtte nu *denne* adventtstid bringe oss den rette forståelse av forberedelsens apostolat og stemme vårt sinn til den ydmykhet, som ser sin oppgave i å tjene og forberede,

og som lærer mennesket å kunne dø den legemlige eller den ofte meget vanskeligere: forglemmelsens og utaknemlighets død med et smilende Te Deum på leben.

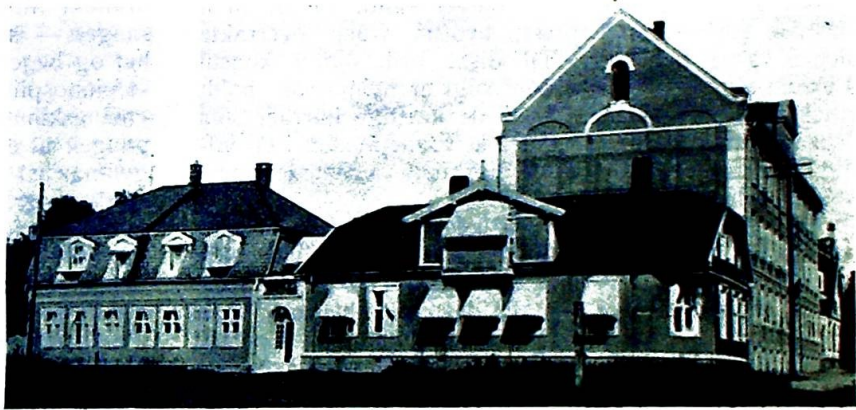
Dypt grepne lyttet alle til den inspirerte tale — så fortsatte messen, inntil biskopen knelte på bede skammen, mens sognepresten holdt det lille symbolske lys for Hs. Høiærverdighet, og alle sang «Store Gud vi lover Dig» som vår avskjedstakk til og for den som var kommet til denne menighet i Herrens navn.

Klokken 5 skulde aftenandakten ta sin begynnelse — og den tilreisende fant ut at denne mellomtid ikke kunde anvendes til noe bedre enn å bese det navnkundige St. Josefshospital. At man kom på denne tanke var i grunnen ikke så rart: sykehuset er jo nærmeste nabo til kirken og prestegården — man fristes til å si: nærmeste naboer, da sykehuskomplekset omfatter — som det også fremgår av billedet — ikke mindre enn tre sammenbyggede hus. Det har i allerhøieste grad formert sig ved knopp-skytning! Vi hadde hørt at dette sykehus skulde ha et av de mest moderne operasjonsanlegg i landet, og som en aktuell utgave av «fremmed mø i fra fremmed land», banket også vi på klostrets port, hvilket altså er en eufemistisk omskrivelse av, at vi tren inn i et mottagelsesværelse og bad om å få tale med priorinnen. Denne er Moder Augustine og dermed er alt sagt for de, som er så heldige å ha hatt kontakt med sykehusets dyktige og elskverdige priorinne. Med St. Josefssøstrenes vanlige gjestfrihet blev den fremmede mottatt og alle materielle og andre ønsker tilfredsstillet lenge før de ennå hadde tatt form av ønsker, hvorpå vi med Moder Augustine selv som veiviser foretok en tur gjennom det utstrakte terreng som i sin byggemåte, diktet av hensynet til de tre sammenbyggede huses arkitektur, minner om Dickens malende beskrivelse av «Bleak House». Overlatt til oss selv var vi øieblikkelig faret vill i denne labyrint, men nu gikk vi sikkert, og vår beundring steg for hver gang vi fikk et innblikk i den omhyggelighet, hvormed St. Josefssøstrene arbeider, og hvorledes de forstår å ta alle moderne hjelpemidler i bruk, og ingen utgift skyr for å holde sine sykehus oppe på den høieste standard, mens samtidig den ånd, som gjennomtrenger alt, legger en varm og medfølelse tone over de ellers så ofte kalt virkende sykerum. Det er virkelig et sykehus, som forener to ellers så vesenfremmede makter som hygiene og hygiene!

Selvfølgelig er og blir operasjonsrum aldri hyggelige, men de stråler her i så megen flisbelagt hvithet og med så mange sølvskinnende instrumenter, bak speilblanke ruter, at inntrykket er *vakkert*. Vi er i kjellere og ser det store kjøkkeninteriør, de moderne opbevaringsrum og de store vaskerianlegg — vi beundrer diatermiavdelingen, røntgeninstituttet m. m., og vi titter inn i noen sykeværelser, hvor vi hilser på fornøiede pasien-

ter, som alle i spøkefulle ord og vendinger uttaler sin glede ved å være hvor de er, når de nu engang er blitt syke. Vi hilser på en glad ung mor og beundrer plikt-skyldigst hennes førstefødte — alt mens Moder Augustine orienterer oss i arbeidet og driften og de vanskelige tider, som ikke minst er følelige i en by som Fredrikstad. Tiden flyr og innen vi ser oss for er klokken så mange at vi slår paraplyen atter op og iler til St. Birgithakirken.

Også ved aftenandakten er kirken velfylt, og den konstituerte sogneprest talte om Mariaskikkelsen — denne store, denne den velsignede blandt kvinner, hvis liv hadde vært viet forberedelsen av det største av alt: Herrens komme til jorden som menneskebarn. Sognepresten gikk nærmere inn på de mange villfarelser som

Sykehuskomplekset i Fredrikstad.

anderledes troende svever i om alt hvad angår jomfru Marias stilling i den katolske liturgi — han belyste og dokumenterte Marias skikkelse i bibelen, men utdypet samtidig hennes åndelige skikkelse for oss og viste oss denne sjel så full av nåde.

En liten pause, og festen i foreningslokalet tok sin begynnelse. Det vakre nyinnredede rum var smakfullt dekorert, og da biskopen kom inn, fulgt av sognepresten, bruste et endeløst hyldestrop ham imøte — det var lett å se at den stormende hjertelige mottagelse gledet og rørte Hans Høiærverdighet. Efter at alle hadde sunget Olavshymnen holdt sognepresten en anslående tale. Det var nu tredje gang han hadde den ære å lykkes ønske Hans Høiærverdighet — første gang var i Luxemburg, annen gang i Oslo og nu tredje gang her. Han hadde i Luxemburg sagt, at han kunde love Hans Høiærverdighet en hjertelig mottagelse, og det kunde han love trygt, fordi han kjente Biskop Mangers og kjente de norske katolikker. Begivenhetenes gang hadde gitt ham rett, og når han nu ønsket Biskopen velkommen *her* i denne menighet, vilde han peke på, at den lydighet, som også blev lovet Hs. Høiærverdighet *her*, allerede hadde vist sig, idet da Biskopen innen sin ankomst til Oslo hadde opholdt sig incognito i Fredrikstad, var han til tross for, at dette «incognito» hadde

stått omtalt i alle blader, ikke blitt forstyrret så meget som et minutt av noen uvedkommende. Talen vakte stormende bifall og blev efterfulgt av entusiastiske hyldestrop.

Det eminente sangkor sang en sang, hvorpå en ung dame, frk. Doris Olsen, overrakte med noen vakre ord Hans Høiærverdighet en deilig blomsterbukett.

Som representant for menigheten talte derpå arkitekt Müller varmt og følt for Biskopen, hvorpå koret avsang en av fru konsul Berrum forfattet sang. Derpå trådte fru konsul Andersen frem, og idet hun vendte sig til Biskopen, brakte hun Hans Høiærverdighet hele menighetens takk, fordi han hadde konstituert nettop *den* prest, som de hadde fått til Fredrikstad nu. At man visste det var et offer Biskopen brakte, gjorde ikke takknemligheten mindre, og hun vilde på alles vegne ønske, at man i lang tid fremover kunde få lov til å beholde sin nye sogneprest, hvorpå fru Berrum overrakte denne vakre blomster. Til disse ord sluttet konsul Berrum sig, og da salen som sagt er nyinnredet, holdt altså takkonstruksjonen, tross de kraftige hurraer som ledsaget konsulens ord. Efter at sognepresten i en vitig liten tale hadde kvittert for dette uventede intermezzo talte Biskopen.

Alle en katolikks plikter — hele en katolikks ansvar, la han frem for den lydhøre forsamling, idet han pekte på alle de måter, hvormed man kunde støtte sin overhyrde og sine prester, og alle de måter, hvormed man uten noen ond hensikt dog kunde komme til å skade dem. Som illustrasjon til hvor vanskelig og krevende han anså sin oppgave, tegnet Hans Høiærverdighet i ord et nydelig billed av sin audiens hos Paven.

Som Biskopen stod der, og enkelt og verdig gjenfortalte Pavens ord, viste han oss ikke alene et billed av et menneske, som kjemper for å bli fri for korssets byrde, men i ydmykhet tar den op på sin foresattes bud — frem for oss steg tillike den hellige Fader så levende som vel neppe før. Igjennem alle Hs. Hellighets ord

klang stemmen av et menneske, som har fått kallets nådegave, og derfor i de for andre mennesker skjebnesvangre øieblikk finner inspirert de ord, som trøster og hjelper. Kun den Helligånd kan inngyde sin apostoliske stedfortreder den kraft, hvormed Paven trøstet og støttet en nedbøiet menneskesjel, som skalv for det store ansvar — og det var visst ikke noen av de tilstedeværende som ikke følte en inderlig trang til å følge den hellige Faders anvisninger og lette også for *hans* skyld vår biskops byrde og ansvar. Der strømmet kjærlighet ut fra Biskop Mangers ord, og den kalte på kjærligheten i oss alle.

Nu fulgte en førsteklases musikalsk underholdning — så god som man vanskelig ellers treffer i en mindre by. Fru konsul Berrum sang, en trio av hr. Schwarzott sen., hr. Backer jun. og hr. Schwarzott jun. spilte, fru arkitekt Müller sang et par av sin far Oscar Borgs sanger — alt blev mottatt med velfortjent takknemlighet og begeistring. Og så kom til sist en overraskelse: et pianospill av den unge Willy Schwarzott — selveste «måneskinnsongen» — som berettiger kunstneren adgangen til et hvilket som helst koncertpodium. Den unge gymnasiast måtte gi et dacaponummer, som i ennu sterkere grad dokumenterte hans fabelaktige teknikk.

Så var festprogrammet forbi, og man samledes om de store kaker, bakte med kunstferdighet av menighetens damer, som jo har den sjeldne ære iblandt sig å telle en dame med ikke alene kongens fortjenstmedalje i gull, men også en lignende pavelig, nemlig fru Anna Backer. Også St. Josefshospitalet ved Moder Augustine hadde bidratt sitt til det festlige bord, og der hersket den lyseste stemning. Sognepresten talte for gjestene: arkitekt Borg og en del andre — siden fikk man mer vakker musikk til de geistlige herrer forlot festsalen og man efter ennu en liten stunds samvær skiltes med minnet om en virkelig høitidsdag levende i sig.

Dagen i Fredrikstad ga absolutt mersmak!

E.

KATOLSK BIBELLESNING

A. J. LUTZ, prest i Dominikanerordenen.

VI. Har romerkirken banlyst bibelen?

Herpå svarer den protestantiske polemikk at romerkirkens fortjeneste av de hellige bøker blir omtrent helt borte, når man tar i betraktning hvad den har gjort for å undertrykke bibellesningen. Og så anfører man en rekke av dekretter fra kirkemøter eller paver, som skal gå ut på å legge beslag på bibelen. Man påstår at bibelen inntil den nyeste tid skal ha stått på «Indeks» (fortegnelse over forbudte bøker). Man forteller at bibelen her og der blir brendt sammen med dårlige bøker. Kort sagt, man forsøker å vekke det inntrykk, at den katolske Kirke har gjort bibellesningen omtrent umulig for katolikken. I desto høiere toner lovpriser man Luther som bibelens redningsmann. Disse beskyldninger røber de fordommer og den mangel på virkelighetssans, som alltid er den populær-protestantiske polemikks kjennetegn. Ser vi nøie på

saken, så opdager vi i Kirkens forholdsregler angående bibellesningen en ny og stor fortjeneste av de hellige bøker.

I alle århundrer fantes der mennesker som forsøkte å ta bibelen til inntekt for sine egne villfarelser. Der opstod religiøse vranglærdommer, overtro, falsk mystikk, sværmeri, som førte til all slags umoral. Der opstod samfundsfjendtlige bevelger, opprør mot staten, mot den sociale orden, mot ektenskap, familie og eiendomsrett. Sålenge troen på bibelens autoritet var herskende, var det naturlig at alle disse utskielser søkte sig en hjemmel i den. Der finnes neppe den urimelighet og den blasfemi, som ikke prøvet å utlede sig fra de hellige bøker. Selv vår tids kommunister, som dog tar avstand fra kristendommen, vil støtte sin lære til Evangeliet og gjøre Jesus til en kommunist. Skulde Kirken finne sig i sådanne forvrengninger av den åpenbarte lære, i en så opprørende misbruk av

bibelen? Det mest praktiske middel til å motarbeide det onde, syntes biskoper og paver, var å sette skranker for bibellesningen i tider, da lægfolk var utsatt for den fare å tolke uhyrligheter inn i den. Om dette middel var det mest praktiske kunde de vel meget bedre dømmen enn antikatolske polemikere, som lever i helt andre tider. Sådanne forbud var altså bare midlertidige.

Andre forholdsregler er rettet mot utgaver og oversettelser som forvansker bibelens sanne mening ved tendensiøse oversettelser eller innledninger. Derfor krever Kirken at oversettelsen i de levende språk skal være godkjent av den kirkelige myndighet og ledsaget av anmerkninger. Er der noget fornuftig å innvende mot det, når vi er opmerksomme på at bibelen danner et hele med tradisjonen, eller når vi overveier hvor dunkle mange bibelsteder er? Anmerkningene har nettop den hensikt å forklare teksten ut fra dens naturlige sammenheng med åpenbaringen i det hele tatt. Er det så urimelig at Kirken banlyser forfalskede bibler? Under påskudd av å bringe Evangeliet til de katolske land, men i virkelighet for å undergrave katolikkenes tro på Kirken, utbredes der tendensiøse oversettelser sammen med smedeskrifter mot pavedømmet, og det f. eks. av sekter, som selv har opgitt så vesentlige evangeliske verdier som troen på Treenigheten, på Jesu guddom, på Hans opstandelse fra de døde, dåpen, nadverden, ja selv Guds rent åndelige natur. Vi tåler ikke at Guds ord vanæres. En forfalsket bibel er en dårlig bok. «Corruptio optimi pessima». (Når det beste fordærves blir det det verste). De ekte bibler leser vi med ærefrykt, de forfalskede kaster vi på ilden.

Nu er det langt fra oss å betegne alle protestantiske bibelutgaver som forfalskede. De videnskapelige utgaver av urtekstene og de oversettelser som er gjort med videnskapelig alvor anser vi for verdifulle bidrag til bibelens forståelse. Vi protesterer vel imot at man sløifer endel bøker som «apokryfiske», eller tar dem bare med under dette uhederlige navn. Vi protesterer likeledes mot at ordet «kirke» erstattes med ordet «menighet», da en sådan oversettelse går ut på å utslutte den ekte evangeliske idé om det kristne samfunns enhet og organiske sammenheng. Bortsett fra disse og nogen lignende forbehold anerkjenner vi de alvorlige protestantiske oversettelser — f. eks. den som er i bruk i den norske statskirke — for gode. De protestantiske oversettelser står vel alle på indeks på grunn av de nevnte skavanker og fordi oversettelser uten forklaringer i tradisjonens ånd fører ofte nok til misopfatninger. Men de katolske teologer har på forhånd lov til å bruke disse bibelutgaver, og de katolske lægfolk får likeledes tillatelse til å lese dem, når de har en alvorlig grunn. Indeksloven i det hele tatt betyr slett ikke det åndstyranni som protestanter ofte går og innbilder sig. Alle katolikker får lov til å lese de bøker, som står på indeks, når de har en fornuftig grunn dertil, f. eks. studium, kontroverser o. l.

Kirkens lover angående bibellesningen bunder altså ikke, som våre motstandere påstår, i en mangelfull forståelse av de hellige bøkens verdi. Meningen er heller ikke å innskrenke de kristnes krav på Guds ord, tvertimot. Paver og biskoper anbefaler bibellesningen som i høi gavnlig for troslivets utvikling. Men på samme tid er Kirken sig sitt ansvar bevisst: å verge bibelen mot misbruk og vanhelligelse. Kirken vil at det kristne folk skal eie det sanne Guds ord, ikke falske menneskepåfund, under masken av bibelens hellige navn. Med sin ufeilbare lære-

myndighet bevarer og forsvarer den apostoliske tradisjon, som bibelen har sine røtter i.

Man forsøker ofte å bringe Kirken i motsetning til sig selv ved å henvise til bibelutgaver, som blev approbert av en pave og forkastet av en annen. «Hvor blir der da av ufeilbarheten?» spør man hånende. Men hånen rammer ikke oss. Sådanne meningsforskjell i den katolske Kirke gjelder ikke bibelens innhold, altså ikke det som ufeilbarheten har å verne om, men tekstkritikk og lære er to forskjellige ting kan protestantene best forstå, når de ser på Luthers bibeloversettelse. Er ikke Luthers bibelutgave stadig blitt «revidert» av ham selv og inntil vår tid? Efter den protestantiske teolog Chr. Josias Bunsen inneholdt den omkring tre tusen uriktig gjengitte steder. Vi eier ikke bibelens originalhåndskrifter, men bare kopier og oversettelser fra oldtiden, som i mange punkter er avvikende fra hverandre. Dette er nettop en grunn til at bibelens åpenbarte innhold bør fastslås av en høiere autoritet enn menneskelig videnskap, da videnskapen selv ofte er famlende og usikker. Den videnskapelige tekstkritikk kan gjøre fremskritt, som den også kan føre til motsatte opfatninger. Men selv den sikreste tekstkritikk ophever ikke det faktum, at tradisjonen alene er den sanne norm for forståelsen av bibelens åpenbarte innhold. Ti selv om vi eiet de oprinnelige håndskrifter av alle inspirerte forfattere, så vilde dette ikke forandre bibelens natur som del av et hele.

VII. Bibellesning «på egen hånd».

I motsetning til katolikkenes, hvis bibellesning er de nevnte regler underkastet, hevder protestantene alle kristnes rett til å lese bibelen «på egen hånd». De mener hermed ikke å bry sig om tradisjon, om autoritet eller kirkelige lover, men å tolke Guds ord efter sin egen fatteevne eller sine religiøse erfaringer eller den Helligånds indre lys. Denne uavhengige bibellesning innebærer imidlertid mangfoldige farer både for den lesende og for bibelen selv.

Leser man bibelen på egen hånd, så står man foran uløselige problemer. Hvilke bøker er virkelig inspirert av Gud? Hvad er bibelens mening på de mange dunkle steder? Svarer man med å henvise til den oldkristelige tradisjon, så er man på dette punkt katolsk. Påstår man at det er den Helligånd som opplyser sjelen, så kommer man bort i det uvilkårlige, og gjør den Helligånd ansvarlig for en mengde motsigende og ofte helt avsindige meninger. Lar man statskirken eller teologene avgjøre spørsmålet, så kommer man tilbake til autoritetstroen, men til en autoritet som ingen misjon fikk av Jesus.

Den uavhengige bibellesning setter overhodet mennesket i sådanne vilkår, at den riktige forståelse av bibelen er på forhånd utelukket.

For det første er åpenbaringen Guds tanke. Å ville tolke den efter sitt eget skjønn er det samme som å ville måle Guds visdom efter våre menneskelige ideer. I stedet for å la sig høine til Gud, trekker man Gud ned til sig selv. Dette er veien til å opgi troen på det overnaturlige. Er det mine evner eller erfaringer som er normen for bibeltolkningen, så er alt det som ligger utover mitt jeg's grenser uten verdi for mig. Selv det lys og den hjelp jeg mener å motta av den Helligånd antar mitt jeg's former, farver, dimensjoner, og blir avhengig av mig. Således kom f. eks. Luther til egenmektig å omforme bibelsteder ved å tilføie ordet «bare», Rom. 3. 20

og 4. 15, og ordet «alene», Rom. 3. 28. Således kom han til å erklære Johannes' åpenbaring for ikke inspirert, Hebreerbrevet for «blandet med ved, halm og høi, Jakobs brev for å være «en epistel av strå, som ikke eier noget evangelisk». Han hadde fått sin «oplevelse». Hans tanke stod fast. Guds ord hadde ikke annet å gjøre enn å føie sig etter den. På samme måte kom den rasjonalistiske bibeltolkning til å utvikle sig med alle sine fortvilede forsøk på å bortforklare det overnaturlige. Den går ut fra den forhåndside, at det overnaturlige ikke eksisterer. Bibelen har å rette sig etter den idé.

Derefter er åpenbaringen et budskap fra Gud til hele menneskeslekten. Dens sannhet er alle menneskers felles gode og grunnvolden til det religiøse samfundsliv. Å tolke bibelen efter sine individuelle idéer eller følelser fører lett til å legge meninger i den, som fornektet den felles menneskelige sannhet Gud gir oss i den. Er det sterke personligheter, som forvirrer sig sånn, så forvirrer og undergraver de andre menneskers tro og gjør det guddommelige frelsesord til en snare. Istedetfor å samle blir bibelen således årsak til endeløs splid og mister derved i de ikke-kristnes øine sin autoritet som et budskap fra himmelen. Den vilkårlighet og den splid som bibellesningen «på egen hånd» har fremkalt vilde for lenge siden ha ført til kristendommens undergang i den protestantiske verden, dersom de protestantiske kirkesamfund ikke ubevisst og ved en hemmelighetsfull påvirkning mottok den katolske tradisjons og autoritets velsignelse.

Riktignok kan man lese bibelen «på egen hånd» forsåvidt den også er et historisk dokument. En videnskapsmann har derfor lov til å granske den efter de samme metoder som gjelder for andre skrifter fra fortiden. Men bibelens egenskap som historisk vidnesbyrd er ikke dens hovedegenskap. Den er bare dens menneskelige ansikt. I sitt inderste vesen er bibelen et uttrykk for Guds underfulle og direkte inn gripen i mennesketens utvikling. Isolerer man den fra dens guddommelige opphav, så kan man vel gi verdifulle opplysninger angående det historiske miljø, som avspeiler sig i de hellige skrifter, men det blir umulig å få tak i deres overnaturlige realitet.

VIII. Bibelen er katolikkenes dyrebare eie.

Vi katolikker ærer, elsker og leser altså bibelen, opmuntret dertil av Kirken og av våre helgeners eksempel. For oss er bibelen hvad den allerede var for de kristne i det første århundre, for kirkefedrene og for de hellige martyrer: et av Gud inspirert vidnesbyrd om Hans nåderike åpenbaring. Vi innrømmer at våre protestantiske brødre gir oss et rosverdig eksempel på andektig bibellesning, ennskjønt vi beklager det feilaktige og farefulle, som den uavhengige bibellesning medfører. Når bibelen som bok til visse tider efter den protestantiske reformasjon ikke stod så høit hos det katolske folk, så skyldtes det nettopp det avskrekkende faktum, at det var i bibelens navn reformatorerne hadde sønderrevet Kirkens enhet, fornektet det kristne prestedømme, banlyst det hellige messeoffer og kastet vrak på så mange andre kristne verdier, som dog selve bibelen vidner om, mens de tolket idéer inn i den som er helt fremmede for Kristus og apostlene. Fra den kirkelige autoritets side blir bibelen anbefalt oss som bøkens bok og som en kilde til dypt religiøst liv. Det eneste Kirken krever er det at vi leser den i dens naturlige sammenheng med den apostoliske tradisjon.

Pastor Henry Gamél.

Fra Danmark kommer det budskap at «Nordisk Ugeblad» har mistet sin dyktige og avholdte redaktør, pastor Henry Gamél, som er avgått ved døden den 2den desember. Det er et sorgens budskap, fordi pastor Gamél i den korte tid — knapt ett år — han har virket som redaktør, har vist en sjelden energi og evne til dette krevende arbeid, ikke minst fordi han tilfulle besad en redaktørs meget viktige egenskap: å kunde finne og knytte til sig velegnede medarbeidere. Det er alltid en alvorlig sak for et blad å skifte ledelse — selv om som i dette tilfelle pastor Gamél hadde sikret sig en redaksjons-sekretær, som forrettet det daglige arbeid ved bladet i Kjøbenhavn, mens pastor Gamél selv bodde i Tikøp i det nordlige Sjælland — det er aldri lett å gå inn i en gjerning, hvis linje er utstukket så almindelig anerkjent som pastor Gamél's redaksjonsvirksomhet.

Pastor Gamél var «god, kjærlig og glad» skriver Niels Hansen om ham i det siste nummer av bladet — og det satte sine spor i redaksjonen også. Han var «rolig og besindig overveiende og derpå resolutt gjennomførende hvad der forekom ham rett og tilrådelig» — sier en annen innsender om ham. Men det vakreste billed av ham og hans syn på sitt redaktørkall gir hans egne ord i sin nyttårshilsen til sine lesere for ca. et år siden: «bladets streben bør derfor gå ut på å bringe alt det frem, der kan skape fred og enighet blandt de forholdsvis få katolikker der finnes i Danmark og norden, og å holde alt det nede, der kunde virke med til å forminske eller ødelegge denne fred og enighet. Dette kan atter bringe ufred — men ti ganger heller ufred med dem som elsker ufred enn ufred med dem som er venner av freden».

«St. Olav» sender hermed en deltagende hilsen — som representant for den norske katolske presse forener vi oss med vår danske kollega i den felles bønn for pastor Henry Gamél: Requiescat in pace!

Kristendommen og de sociale spørsmål.

Socialdemokratene og kommunistene angriper alltid Kirken for at dens hele innstilling utelukkende tar sikte på det evige, aldri på det liv som leves hernede. De hevder at kristendommen ifølge sitt innerste vesen aldri kan love noen, at man skal ha eller får det godt her på jorden — gjør den det allikevel, blir det bare til tomme ord, da Kirken har mistet en hvilken som helst innflytelse på menneskeheten. Og selvfølgelig blir disse anklager gjentatt av alle de som bekjenner seg til materialismen og ser hele livet ut fra prinsippet: «Hvad kan det nytte?»

Og hvad kan man så stille op mot slike anklager — spør pater Elemer Scavossy S. J. Den materielle nød er faretruende, sulten utilfredsstillet, bolignøden og elendigheten så skrikende, at enhver religiøs henvisning synes å ha tapt sin virkning. Og de må også bli virkningsløse så lenge man ikke i praksis kan henvise til at Kirken og religionen både kan og vil avhjelpe nøds-tilstanden. Man må bevise at de religiøse sannheter naturlig skaper gode levelige kår, mens den materialistiske verdensanskuelse forøker byrdene for alle. Det er en evig og uomstøtelig sannhet, at livet her på jorden ikke er vårt endelige mål, men en forberedelse og en overgang — og å benekte eller avsvække denne grunn-sannhet vilde være å slå døren op for alle mulige skadelige konsekvenser. Og kun denne tro på et hinsides er den eneste som kan løse de sociale problemer. Det ligger i naturen, at løser et menneske sitt forhold til Gud, skader han samtidig sig selv. Kun når man bøier sig for den guddommelige autoritet, forstår man og kan respektere den menneskelige. Kun ved å ære Gud når man frem til å ære sin næste. Kun Guds frykt er sterk nok til å tømme de lidenskaper som ødelegger familie-livet, samfundslivet og statslivet — kun kjærligheten til Gud kan få oss til å se menneskene som våre brødre. Å tro på Gud og på et hinsides er det sikreste botemiddel for alle de sociale defekter.

Men fordi kristendommen så sterkt betoner og frem- hever verdien av det hinsides, betyr dette dog ikke at den bare ensidig er innstillet på den. Pater Scavossy utvikler hvorledes alt det skapte er midler til å nå frem til Gud, og hvorledes man derfor må ta det i bruk, men vel vokte sig for misbruk. Bruken må ikke være plan- løs, men skje etter visse prinsipper og etter tingenes relative verdi. De jordiske goder er midler til å nå vårt endemål, og normalt må der et visst kvantum av disse til — all for stor fattigdom skaper forbryter- historiene og revolusjonene, mens på den annen side den altfor store rikdom er farlig for et dydig liv og farlig for den sociale almentilstand. Under hele sitt jordeliv er mennesket en skapning som er fastgrodd til jorden, og han må derfor nødvendigvis betjene sig av jordiske materielle midler, ti ingen kan beskjeftige sig med evighetsproblemer, hvis han i hvert eneste øieblikk er optatt med bare å kjempe for den blotte eksistens. Heller ikke får han tid til kirkebesøk og dessuten pines maven av sult, åpner leben sig vanske-

lig til bønn. Når menneskene ikke har noe mere å tape, føres tanken av sig selv hen på omveltning, på oprør mot den guddommelige og menneskelige verdenstil- stand. Hvor smuss dekker kroppen formår ikke sjelen å holde sig ren. Selvfølgelig kan religionens trøst også gjøre sig gjeldende under slike elendige forhold, men i almindelighet kun når døden samtidig også materielt blir lindret og når mennesket ser at den redbonne vilje til å hjelpe er tilstede. Den største nød kan kun heroiske sjeler, som helgenenes, bære uten å knurre mot Gud — gjennemsnittsmennesket bryter sammen under byrden og utstøter forbannelser, hvis det ikke rives med til det som ennu verre er.

De jordiske goder er heller ikke bare et middel — de har også sin egen absolutte verdi. Ti det er men- neskets plikt å bli sig sitt endemål bevisst: å erkjenne Gud og sin kjærlighet til Ham. Men jo innerligere et menneske er gjennomtrengt av sin trang til å erkjenne Gud og elske Ham — dess mer ser han i alt det skapte Guds verk og blir mer og mer interessert i alt det som omgir ham. Han begynner å utforske naturlovene — fullkommengjør alle tekniske og videnskapelige hjelpe- midler — stiller film og radio til tjeneste for den sjele- førelende og moralske kultur, og søker å virkeliggjøre Kristi ord: «Hvad I gjør mot disse mine minste brødre, har I gjort mot mig». Og legg vel merke til følgende: den overjordiske lyksalighet er en belønning, som kun gis mennesket, når det har opfylt sine individuelle og samfundsmessige plikter her på jorden. Dertil hører omsorgen for sin familie, kjærligheten til sine med- brødre og sine underordnede, såvel i det private som i det offentlige liv, og endelig arbeidet for den sociale rettferdighet. Det er en absolutt plikt for enhver å sikre sin familie og sine etterkommere en menneskeverdig til- værelse, og såvel den enkelte som samfundet må ar- beide for å skaffe denne mulighet for alle. Det forlan- ger rettferdigheten og menneskerettighetene. Arbeide- ren er ikke alene berettiget, men med henblikk på sin familie til og med forpliktet til å fordre at der skapes ham forutsetninger for å føre et menneskeverdig liv. Denne fordring kan han ikke slå av på uten samtidig å kaste sin moralske og sedelige eksistens ombord sammen med den materielle. Alt dette er organisk for- bunden med hverandre. Tåle noe annet kan og må man kun hvor der ikke finnes noen utvei og hvor ingens interesser lider skade som er avhengig av oss og som vi er forpliktet til å hjelpe. Ti denne tålmodighet er da en slik heroisk dyd, at man ikke kan *fordre* den av noen.

Man må være klar over at det ikke hjelper å aner- kjenne de kristne prinsipper — de må utøves. Aner- kjennelse uten etterfølgelse er bare av det onde. Når det kan skje — og det hender ofte — at en kristen huseier ikke vil utleie en bolig til en barnerik familie — når kristne foretagender eller fabrikker uten absolutt tvingende grunn avskjediger familiefedre og gjør dem brødløse — når kristne familier lar sin hushjelp leve

under slike forhold — dårlig værelse, dårlig lønn osv., at de elementæreste betingelser for hygge og støtte mangler, for slett ikke å tale om de kontorer, hvor der ansettes unge piker på en lønn som de ikke kan leve hederlig av — så mister arbeiderne ved en slik praksis, på tvers av all den kristne teori, all aktelse for kristendommen i sig selv, og oppgir håpet om noen forbedringer av sine kår fra Kirken og troen.

Man må være klar over at det er tillike et himmelropende misbruk av den kristne tros lære å formane andre til tålmodighet, fredsommelighet, og stadig love dem lønn i det hinsidige, mens man samtidig utnytter dem så godt man kan. Det er Shylocktypen, som suger sine ofres blod — og vi treffer den overalt, dessverre. Intet under at den sultende masse, når den ser urettferdigheten under hykleriets maske undertrykke alt — roper med Kristi ord til fariseerne: «Vé eder som fortærer enkenes hus, mens I samtidig oppramser lange bønner!»

Og besitter nu religionen — og i særdeleshet den katolske Kirke — i våre dager den kraft som trenges for med held å kunne ta kampen op mot den sosialøkonomiske elendighet? Uten tvil inneholder katolisismen alle de prinsipper, sannheter og lærdommer, som fører til den riktige løsning av de sociale spørsmål. I dens nådemidler finnes alt som kan fylle både den rike og den fattige med den samme kraft og hjelpe dem til å praktisere dens hellige lære. I den katolske religion understøttes viljen av sterkere motiver enn i noen annen religion. Hverken filosofi eller andre livsanskuelser gir de samme betingelser som den. Og man må vel legge merke til at denne religion ikke er et maktmiddel, som vil tiltvinge sig menneskenes frie vilje — den appellerer til innsikten, som betinges av den mest aktpågivende oppmerksomhet. Er innsikten imidlertid nødvendig, så lar det sig ikke benekte at menneskene ofte kun blir klokke av skade, og kun ad denne smertens vei når til innsikten. Derfor har Gud også tatt dette pedagogiske middel i bruk. Den franske absolutisme lærte intet før revolusjonen brød inn over den — derfor var denne også en historisk og pedagogisk nødvendighet.

Når verden stivner til i fordommer og forstokkethet blir der etter guddommelig beslutning sendt over jorden en ny katastrofe, et hav av blod og tårer. Og når den menneskelige filosofi helt må gi op, vil kristendommens sannheter stråle i sin gamle glans.

Derfor er vi fast bestemte på å vilde virkeliggjøre de kristne prinsipper. Og hvad blir der nu fordret av oss i vår tid på det sociale livs område? Det første skritt til løsningen av de sociale problemer er ikke bare den teoretiske, men helt i dybden grunnfestede overbevisning, at det sociale spørsmål er tidens viktigste og mest krevende. Hos mange kristne mangler dessverre ennå denne overbevisning, og dog burde den stå lysende klar for hver katolikk. Kristendommens prinsipper må gjennomføres uten ethvert menneskelig hensyn, selv om gamle former må ofres. En radikal omordning er umulig, så lenge staten i sociale henseender ikke stiller sig på kristendommens grunn. Det er den katolske poli-

tikkens plikt å gripe inn her — og all vår anstrengelse må gå ut på å løse de sociale problemer, ikke ad velgjørenhetens vei, men i rettferdighetens ånd, og på helt legal grunnvold.

For å hitføre denne løsning må alle ofre — i første rekke alle de foretagender, der som eneste mål har personlig berikelse — pengeinstitusjoner, aktieselskaper, storindustrien og trustene, mens der selvfølgelig må legges en annen målestokk på de, som tjener det heles vel. Det er sjelesørgernes oppgave ofte å tale om disse forhold og i skriftestolen fordømme de sociale synder like så strengt som syndene mot ekteskapets sakrament.

Arbeider vi ad denne linje tør vi håpe, at vi i siste øieblikk kan få avverget den katastrofe, som nu truer samfundet og statene.

N. K. K. F.

N. K. K. F. har mottatt fra National Council of Catholic Women, Washington, en opfordring til å slutte sig til en protest, som av N. C. C. W. på dets 12. årsmøte blev avfattet og overlevert til «Kongressen». Den forkortede protest fra Norge lyder i oversettelse således:

«Til formann for N. C. C. W., Washington,
Miss *Mary Hawkins*.

N. K. K. F. finner det å være dets plikt å slutte sig til den protest, som blev avfattet på N. C. C. W.'s 12te årsmøte i anledning av den meksikanske regjeringens anti-religiøse voldshandlinger. 1) Katolikkene i Norge er forferdet over den brutale utvisning, der av den meksikanske regjering er blitt den apostoliske delegerte tildelt. 2) Alle kristelige tenkende føler det som en krenkelse, at den meksikanske regjering har avslått fri religionsutøvelse i Meksiko. 3) Den meksikanske regjering har ved å opsi sin overenskomst med den hl. stol dokumentert presidentens løftebrudd. 4) Ved å innskrenke antallet av autoriserte prester, som skulde stå sjelene til tjeneste, har den meksikanske regjering vist, at den vil tilintetgjøre Kirken ved å berøve barna religiøs oppdragelse og gjøre folket gudløst.»

Det var engang en dronning.

som giftet sig med en av sine hoffmenn. — Hun så ham en morgen da han stod mellem frukttrærne i slottshaven og sang — da var han så skjønn og edel å se på at hun aldri før hadde sett så fager en mann. — Så ophøiet hun ham til sin husband, og elsket ham som sitt eget liv. Men det viste sig at denne mann, som før hadde vært avholdt, blev i sin nye stilling både intrigant og ond — han valgte sin dronning hårde og usømmelige ord, talte vondt om henne og bolet med hennes egne tjenestekvinner. Aldri så hun nu mer det edle uttrykk i ansiktet hans som hadde fortryllet henne slik hin morgen — nu var det hovent og rødt av drikk og merket av urent liv.

Med stor sorg så hennes trofaste menn hvor hun led under samlivet med dette udyr av en mann. De tilbød å skaffe ham avveien og gi henne friheten igjen, men hun avviste stolt all slik tale. Hun holdt trofast ut med mannen sin og var ham god, ikke fordi hun var blind for hans laster, men fordi hun visste at bak det vansirede ytre fantes den edle og skjønne sjel, som hun en eneste gang hadde fått skue. Hun tilgav ham alt, møtte all hans ondskap med vennlighet. Men først da han lå død — feldt av hennes egne menn, da han ved lav list vilde forsøke å vri makten fra henne — først

da fikk hun se det fagre synet igjen: han lå der på sin bære, forklaret og vakker, ansiktet hans var edelt og uten svik, at enhver som så ham måtte fylles med ærefrykt. — Da visste hun at slik ventet han henne hos Gud, og at *der* skulde hun få lønn for all sin møie. Hun blev en lykkelig dronning resten av sine dager og elsket av hele sitt folk. For det menneske har det godt i sitt liv, som er tro i det, han er satt til — han får sove søtt i de mørke netter da de utro må våke.

(Fra Krist. Gudmundsson: «Det hellige fjell».)

Til fest hos „Mariabarna“.

«— og det var min lyst å være blandt menneskenes barn» — det var som man fullt ut forstod disse ord fra epistelen til den kirkefest som blev feiret i søndags og som Mariakongregasjonen hadde forenet *sin* fest med. Få ord er så misbrukte som ordet «fest» — anbrakt som det er i utide på så mangen en adspredelse, hvis hele mål har vært og er en narkose av dagliglivets sorger og bekymringer. Tatt i sin innerste betydning — som ligger i selve ordet — er *fest* det motsatte. Ingen adspredelse, men tvertom samling, sinnsfeste — noe som bringer styrke og kraft til dagliglivet — den styrke og den kraft, som ene den sanne glede kan gi.

Derfor blev det virkelig en fest, som Mariakongregasjonen holdt — en fest som begynte oppe i St. Josefsinstituttets lyse vakre kapell med optagelsen av 6 nye medlemmer. Alvorlig og inntrengende talte kongregasjonens preses om det viktige forpliktende og forjettende skritt, som en slik optagelse betød — forpliktende, fordi eksemplet var så ophøiet som man skulde følge — forjettende, fordi det vilde styrke kjærlighetsevnen og kjærlighetstrangen og hjelpe alltid lengere og lengere frem til å se Guds godhet *mot* oss og Guds planer *med* oss i alt som skjedde.

Den skjønne gripende optagelsesceremoni, salmesangen, den sakramentale velsignelse og tilsist «Store Gud vi lover Dig» — verdig og ophøiet alt sammen, gav det den virkelige festfølelse inn i alle sinn: «lyst å være blandt menneskenes barn —»

Og vel beredt forlot man kapellet for å samles nede i det blomstersmykkede foreningslokale, hvor kongregasjonens nye fane var den fornemste utsmykning og nu ventet sin innvielse av biskopens hånd. Hans Højærverdighet kom, ledsaget av mgr. Kjelstrup, sogneprestene Breukel og Bzdyl og pater Lutz, hvorpå prefekten fremsa en versifisert Maria-hilsen. Lydløs stillhet viste, hvorledes denne skildring av menneskeslektens vei og dens kamp fremad og opad fengslede alle sinn. Derpå bød preses velkommen — særlig selvfølgelig Hs. Højærverdighet, som nu for første gang var kongregasjonens gjest, men som allerede hadde gitt den så meget gjennom de åndelige øvelser, som var gått forut for denne fest. Også sogneprest Breukel fikk sin spesielle

hilsen og takk for det store og interesserte arbeide, han som fungerende direktør hadde utrettet i, med og for kongregasjonen — en takk som likeledes gjaldt Pêre Béchaux. Mulig vilde man finne plassen i kveld noe trang, men det var bedre å ha forlite en for meget plass, ti denne store deltagelse viste at foreningslivet blomstret — og dette samvær mellom katolikker, hvor man ikke alene kom for å motta, men også for å yde, var en form for katolsk aksjon, en forberedende innøvelse i de helliges samfund, som var av stor betydning for kjærlighetslivet og derfor den beste støtte for overhyrdens arbeide.

Hans Højærverdighet foretok derpå innvielsen av den nye fane, som gjennom sogneprest Breukel er kommet fra det kjente firma Rietfort i Haarlem, Holland. På banneret ser man Maria som soldronning med stjernene over sitt hode og månen under sine føtter, omgitt av liljer, idet der fra hennes hender går et knippe solstråler ut. Fanen er utført i applikasjonsarbeid på dyptblå bund efter en hel moderne teknikk, og er et kostbart stykke tekstilkunst.

Man avsang nu en sang — der springer åpenbart mange poetiske kilder i denne kongregasjon, ti mange gode sanger forhøiet feststemningen! — og de dekkede bord blev båret inn, smykket med mange lys i de pavelige farver, med blomster og med store tinn- og keramikkfat med strålende vakre fruktarrangementer. Man må her få lov til å fremheve en ting, som forhøier taknemlighetsfølelsen for disse flinke Mariabarns arbeid for å skaffe oss alle en festlig stund: de mange og store forberedelser, som er gått forut, har måttet treffes om kvelden, da praktisk talt alle damene er selverhvervende, og derfor har dagen optatt av sitt arbeide. Så meget desto mer pris bør vi gjester sette på Mariabarnas opofrende arbeide i kongregasjonens tjeneste.

Man benkedes — preses bad bordbønnen, og en tidlang viedes de materielle gleder udelt alles oppmerksomhet, til prefekten slog på sitt glass og begynte sin tale med å pointere «at ingen Mariabarn i hele verden har hatt en slik retrett som den Biskop Mangers hadde gitt oss nu». De vilde nu ikke alene takke i ord, men takke ved å leve livet efter det som de nu hadde hørt og

lært — takke med alltid å være rede, hvis overhyrden skulde trenge deres hjelp. Ordene hilstes med jubel, som steg til faretruende høide da den næste taler i dette jubileernes år vilde minne om kongregasjonens første milepel: de like fem passerte år, og derfor foreslog, at man skulde sende stifteren, sogneprest Krijn, en hilsen. At det gamle ord: ute av øie, ute av sinn — ikke holder stikk alltid, visste sig her: pastor Krijns minne er like så levende idag som noengang!

Så reiste Hans Høiærverdighet sig: Han var glad over å være her, fordi foreningslivet lå ham meget på sinne, som den viktige faktor i menighetens tjenende engler — de måtte tjene med glede og være solskinnsbarn, barn av den guddommelige soldronning, som de nu hadde avbildet på sin fane. Også fra *deres* hender måtte varme stråle ut — idealene måtte stråle over deres hoder som stjerner og gi dem den karakterfasthet, som gjorde dem til hersker over alle luner, istedet for å være slaver av dem. Hans Høiærverdighet tok med glede imot deres løfter om å leve efter det de hadde hørt — og umiddelbart på denne tale fulgte mgr. Kjelstrups ungdomssang, denne umiddelbare hyldest av ungdommens arbeide, denne jublende prisen av ungdomsarbeidets innsatts. I en gammelklog tid, som vår, hvor man overalt i praksis behandler ungdom som et minus for et menneske, hvor dyktig det så enn er, kommer sogneprestens varme anerkjennelse av den menneskelige vårtime, hvor det spirer og gror som noe forløsende — særlig av oss eldre, som så ofte ser våre jevnaldrende med skepsis se på ungdommen og føler det urette i denne innstilling — ikke minst når vi tenker på at Vår Herre og Frelser *selv var ung*, da Han utførte sin gjerning her på jorden i sin Faders tjeneste. Nu var det også unge struper som sang denne ungdomssang — støttende sang vi eldre med så godt vi kunde. Med denne sang kulminerte feststemningen og holdt sig hele aftenen på denne høide.

Vakker musikk vekslet med oplesning — samtalen var livlig — biskopen gikk fra gruppe til gruppe og hilste på de tilstedeværende. Med et hjertelig ord til alle åpnet han alles hjerter — også her *kom, så og vant* Hans Høiærverdighet med en gang!

Til sist samledes man om de tradisjonelle og alltid aktuelle kaffebord, og samværet var så koselig og det var så vanskelig å skilles, at man fristes til å slutte referatet som i eventyrene: «og hvis vi ikke er gått, så sitter vi der ennu — — —». E.

St. Olavs Barneblad.

Vår kjære lille kollega og høiaktede våbenfelle «St. Olavs Barneblad» har utsendt sitt julenummer, som er et vakkert utstyrt hefte med et nydelig bilag: Regina Angelorum. Som vanlig er det omhyggelig og avvekslende redigert, og dets forskjellige innhold egner sig utmerket til høitlesning i familiekretsen — de voksne behøver absolutt ikke å betrakte en slik høitlesningsstund som et offer de bringer barna — de vil ha like

så megen glede av det som «disse små». Men så har redaksjonen også fått selveste Sigrid Undset til å gi sitt bidrag i form av en nydelig liten fortelling, som fru Undsets oversatt fra engelsk. Og som man vet er fru Undsets oversettelser personlig preget, idet alt hvad hun rører ved med sin penn blir gull — d. v. s. blir kunst. Efter dette stykke følger en vakker beretning om «Stille natt, hellige natt»s historie, og så en del annet julestoff, pent illustrert. Vi anbefaler heftet på det beste! St. Josefssøstrenes anonyme redaksjon har stor ære av det!

Krig – en skjensel.

(Efter en tale holdt av Erkebiskop Sheedan til australske speidergutter).

Mine kjære gutter — I er idag forsamlet for å be om eders Frelses velsignelse, og den skal bli eder til del, men bered eders hjerter for den! Avlegg alle stolte, vrede og ærgjerrige tanker! Vår Frelser var ydmyk — hvor kan da I være stolte? Eders Konge eiet all verden, men Han lot sig dog føde i en stall, og Han levet et strengt og fattig liv — hvorledes kan da eders hjerter henge ved rikdom? Eders Frelser var tapper og led og døde uten en klage, og Han, som dog med et eneste ord kunde ha knust sine fiender, lot sig føre til slakterbenken som et lam, uten at der i Hans hjerte brente en syndig vredes flammer — hvor kan da I tenke på å hevne eder på de som har krenket eder?

Verden er ødelagt av stolthet og ergjerrighet og vrede — det vil I finne når I blir voksne, og dette er årsaken til den fattigdom, som mange nu lider under, fordi krigen er blitt inspirert av disse ting — krigen som er en skam og en skjensel for menneskeheten!

For over tredve år siden opholdt jeg mig i Tyskland og talte da med mange som hadde gjort krigen i 1870 med. Det var en krig mellom Frankrike og Tyskland, hvor tyskerne seiret fordi de franske var dårlig forberedt, så deres hær blev ødelagt og landet ydmyket ned i støvet. Det var en kort men skrekkelig krig, som man i Tyskland trodde skulde innlede en stor opblomstringsperiode, som skulde gjøre landet rikt, men allikevel tenkte alle i Tyskland kun på denne krig som på noe forferdelig og bad til Gud, at de ikke måtte oppleve noe slikt igjen. Og dog måtte deres barn — de unge av 1914 — gå gjennom noe langt forferdeligere og enn mer nedverdiggende — og sikkert er det, at bryter der nu en krig ut — og tross all fredstale ruster dog stadig nasjonene omkapp — så vil denne krig bli av en utenkelig grusomhet og avskyelighet, hvor der vil bli kjempet med kjemikalier og sykdomsbakterier — hvor byene vil bli ødelagt av brandbomber fra oven, og de som undgår denne ilddød vil bli kvalt av giftige gassarter. I slike handlinger er ingen helteberømmelse gjemt.

La eder ikke villedes av hvad historiebøkene skriver om «heltegjerninger» av tapre krigere — de er som oftest usanne, og mange av de menn, man ser op til som

helter, var i virkeligheten ikke bedre enn røvere og forbrytere og hørte hjemme bak et fengsels gitter.

Men så lenge som stolthet, vrede og ergjerrighet hersker i de menneskelige hjerter, vil verden lide under denne forferdelige krigsulykke. Så lenge verden ikke vil anerkjenne Kristus som sin konge, vil den være et leketøy for de onde makter.

Men I gutter, som nu er kommet for å velge Frelseren til eders fører, som I vil adlyde, I vil også lytte til den stemme, som ber eder være ydmyge og tålmodige og rene og edle. I vil lære av Ham først å tilintetgjøre det onde i eders hjerter før I kan bringe en dødssyk verden noen virkelig hjelp.

Frøken Fredrikke Andreassen.

Efter et forholdsvis kort sykeleie gikk Fredrikke Andreassen inn til den evige hvile lørdag den 10. ds. Den kjære avdøde, som har virket næsten hele sitt liv på Vår Frue Hospital, var fra Möss, hvor hun blev født i 1869. Ledet av det guddommelige forsyn kom hun i tyveårsalderen som patient til St. Josephs Hospital i Fredrikstad. Og det varte ikke lenge før hennes opriktige, søkende sjel fant fred i Moderkirkens trygge havn. Fra den 3. oktober 1894 inntil den 10. desember 1932 har frøken Andreassen uavbrutt vært knyttet til Vår Frue Hospital i Oslo. Utallige er de kjærlighetstjenester denne opofrende sjel i årenes løp har ydet hospitalet, og tunge er de løft hun har tatt, særlig de første år, før hospitalsbygningen blev opført i 1896. Men så hadde hun også den trøst å følge utviklingen og se fruktene av de første års møisommelige strev ved utvidelsene i 1926 og 1927.

Det er ikke for meget å si, at frøken Andreassen betraktet hospitalet som sitt eget hjem. Hennes store troskap mot de overordnede, og hennes uavbrutte selvpofrelse, når det gjaldt de sykes vel, var daglig bevis derpå. Dyp er derfor den takknemlighet som fyller hjertene ved tanken på hvad denne trofaste sjel har ydet Vår Frue Hospital i samfulle 38 år. Måtte Herren selv være hennes evige lønn, Han som har sagt: «Hvad I har gjort mot den minste av mine, det har I gjort mot mig.» (Innsendt).

Et katolsk pressejubileum.

Nu den første desember kunde Pariserbladet «La Croix» feire sitt 50-årige jubileum. Dette blad har i disse 50 år spillet en stor rolle ikke alene for pariserne, men også for alle andre franske katolikker. Det representerer idag for Frankrike begrepet: den katolske presse. I de vanskelige etterkrigsår har «La Croix» helt etterfølgelsesverdige gjort sig til talsmann for de pavelege direktiver på alle områder av det materielle og

åndelige, det politiske og sociale liv. Ved siden av Pariserbladet «Vie Catholique» stiller det sig konsekvent til disposisjon for forbundstanken, for fred og forståelse mellom folkene, for fredstanken og for en nøktern og klar katolsk verdensanskuelse, fri for all nasjonalisme. En rekke utmerkede — mest geistlige — medarbeidere gir bladet farve, holdning og karakter, og sikrer det et høit nivå. Først og fremst kan medarbeideren Pierre l'Ermite glede sig ved en stor lese-krets av sine ukentlige kåserier.

Bladets etterretningstjeneste, dets politiske, sociale og økonomiske artikler, dets vitenskapelige, litterære og kunstneriske innstilling gjør det til en absolutt nødvendighet å holde for alle franske katolikker. I kampen for fredssaken var det trøsterikt å se, hvor chauvinismen kom til kort både overfor «La Croix» og «Vie Catholique», og hvorledes de stadig gjorde propaganda for freden og for forståelsen folkene sig imellem. Alltid var bladene i kontakt med den hellige stol. Man må fra alle katolske land og fra alle katolske kretser sende det aktede blad en lykkønskning til jubileet. — «St. Olav» gjør det herved!

Herhjemme: —

«St. Olav».

Da der intet nummer utkommer av vårt blad mellom jul og nyttår, sendes dette og følgende nummer ut i utvidet skikkelse.

Oslo.

St. Josefsforeningen i Oslo hilser sin biskop.

Hans Høiærverdighet Biskop Mangers kommer! Således var bekjentgjørelsen til foreningens medlemmer fra styret til møtet den 24. november, og alle som kunde hadde også innfunnet sig for å få hilse på den nye overhyrde. Ledsaget av mgr. Kjelstrup blev biskopen mottatt og medlemmene presentert for ham av foreningens direktør Pater Vanneufville. På en liketil og hjertelig måte gjorde biskopen sin runde og hadde muntre ord til de fleste. Han vant oss alle med en gang! Vi hadde vel dannet oss et bilde og tenkt oss hvordan vi ønsket vår biskop skulde være, men da vi fikk se ham, var han nettop slik vi hadde tenkt ham: en klok mann med et lunt blick i øiet, et hjertemenneske. Etterat alle hadde tatt plass istemtes mgr. Kjelstrups vakre sang «Vi elsker vår kirke», hvorefter formannen, O. B. Olafsen, i få ord understreket denne sang i sine velkomstord til biskopen. Derefter sang man følgende hilsningsang med tekst av mgr. Kjelstrup og melodi av direktøren og harmonisert av Wolfgang Olafsen:

Hil dig, da vår nye hyrde,
signet være all din id!
Måtte Gud la kallets byrde
bli dig trøstefull og blid:
Løft din røst fra helligdommen,

tal til våre sjeles gavn.
Norge hilser dig velkommen
i sin martyrkonges navn.

(Solo):

Hellig Olav fra det høie, sign vår kjære nye hyrde,
stå ham bi i all hans ferd, før ham til seir i Jesu navn.

Sangen blev fremført med kraft og begeistring og gav utløsning for det vi alle følte for vår nye overhyrde. Etter denne lille høitidelighet gikk man tilbords og her talte direktøren. Hele det fint formede foredrag var en varm hyldest til biskopen personlig, og det fikk sterk tilslutning fra de tilstedeværende. Så reiser biskopen sig. Han takker for den hyldest som var blitt ham tildelt fra denne forenings medlemmer og tegner for oss St. Josefs billede, slik han var, og alle hans dyder, som *vi især* burde efterligne, og han sluttet med at «vi som elsker vår kirke» måtte bli riktig gode mennesker og gode medlemmer av denne forening. Talen hilstes med minuttlangt bifall. Etter denne sang man St. Josefsforeningens sang. Foreningens næstformann, G. Geist, hilset i glade ord Hans Høiærverdighet og uttalte ønsket om at vi rett ofte måtte få gleden å se biskopen i foreningen. Derefter utbragtes et leve med 3×3 hurra for de tilstedeværende geistlige. Mgr. Kjelstrup henvendte noen opmuntrende ord til foreningens medlemmer og styre og takket for at han fikk være tilstede og beklaget bare at hans tid ikke tillot ham å være med så ofte som han ønsket. Så brøt man op fra bordet og man fikk musikk og oplesning og tilsist kaffebord. Vi kan bare takke styret for den hyggelige aften og takke Hans Høiærverdighet for at han deltok og høinet festen så det blev et minne som vi aldri glemmer.

En deltager.

Halden.

St. Petri menighet i Halden hadde den glede at Hs. Høiærverdighet Biskopen kom på besøk. Biskopen kom til Halden ved 19-tiden. En time senere var det aftenandakt i kirken. Menigheten var møtt fulltallig frem. Søstrene sørget for lys og sang. Hs. Høiærverdighet talte. Det var en høitidelig og festlig stund. Etter aftenandakten samlet menigheten sig i foreningslokalet. — Søstrene hadde pyntet med flagg og granbar. Hs. Høiærverdighet blev mottatt med en velkomstsang, forfattet av «altmuligmannen», sr. Gonzaga. En liten pike holdt en versifisert tale. Hun overrakte Hans Høiærverdighet en rosenbukett. Sognepresten, pastor Boorsbom, gav i velvalgte ord uttrykk for menighetens glede over å se Hs. Høiær. og dennes hengivenhet overfor sin overhyrde. Pastoren minnet om at Luxemburg tidligere har gitt Norge en biskop. Han ønsket Hs. Høiær. et like langt virke i Norge som biskop Fallize. Hs. Høiærverdighet takket. På en lun, men samtidig alvorlig måte, holdt han en tale som gikk alle til hjertet og hadde bud til hver enkelt. Derefter hilste han på de tilstedeværende. Tilslutt var det traktering og selskaperlig samvær. Sognepresten og søstrene har all ære av det vellykkede arrangement.

B.

— og derute:

Rom.

Der er en sterk tilstrømning av teologistuderende til Propagandakollegiet i Rom. Det samlede antall studenter er nu 250 — det høieste tall der har vært i sammenligning med de senere år. Særlig sterkt representert er misjonsdistriktene i Afrika, Indien, Kina, Japan og Australien samt de nordeuropeiske land.

Berlin.

I anledning av den katolske pressesøndag forleden, hvor der i alle kirker og kapeller ved alle gudstjenestene er blitt talt om den katolske presses nødvendighet og oppgaver, har biskop Christian Schreiber i Berlin utsendt et presse-hyrdebrev. Han fastslår at den katolske presse kun kan fylle sin oppgave i vår vanskelige og skjebnesvangre tid, når alle katolikker av all makt understøtter den. «En endring holder på å finne sted i alle sociale, økonomiske og individuelle forhold. Den er allerede i full gang. Griper ikke katolisismen energisk inn i tidsutviklingen, løper den en stor fare for sig selv. De sørgelige forhold i katolske land som ikke rettidig har innsett nødvendigheten av en sterk katolsk presse, taler sitt tydelige sprog . . . Enhver form av understøttelse — ethvert medarbeiderskap i den katolske presse er i siste instans misjonsarbeide for Gud og Kristus».

Tyskland.

Et søsterforbund i forsorgens tjeneste er blitt grunnlagt i Mainz og har fått Kirkens stadfestelse. Monika-søstrene, som det nye forbund kaller sig, har som hovedformål å ta sig av forsorgen i alle dens mange foreninger etter de kirkelige og borgelige bestemmelser, og på grunnlag av den moderne pedagogikk for barnas vedkommende. Særlig vier de omsorgen for storstadens kvinnelige ungdom sin varmeste interesse. — Monika-søstrene er tilsluttet den tredje orden av St. Augustin, de lever i fellesskap, men bærer almindelig drakt.

Turin.

I disse dager har man i all stillhet feiret et av Europas største kjærlighetsvirkes 100-års jubileum, idet for 100 år siden pastor Josef Cottolengo i Turin grunnla sitt «lille hus for det guddommelige Forsyn». Ut fra dette er der i den forløpne tid blitt en hel bydel, i hvilken over 10 000 hjelpeløse og lidende har funnet et hjemsted. Jubileet blev feiret med innvielse av et nytt hus som kan rumme 400 foreldreløse barn.

Oberammergau.

Det er nu bestemt at der i 1934 vil finne en ekstraordinær opførelse sted av Pasjonsskuespillene i Oberammergau i anledning av, at disse da kan feire sitt 300-års jubileum. Den næste ordinære opførelse vil først finne sted i 1940.